

वास्तृप्यतीति भावः याभ्यां युवाभ्यां दध्यङ्गायर्वणो मधुसंज्ञकं ब्राह्मणमुवाच द-
ध्यङ् रु वाऽग्राभ्यामायर्वणो मधुनाम ब्राह्मणमुवाचेति [१४. १. ४. १३.] श्रुतेः ।
कीदृशाभ्यां युवाभ्यां माधीभ्यां मधुब्राह्मणमीयते तौ माध्यौ ताभ्याम् ई गतौ
क्विप् । तथा माधूचीभ्यां मधुब्राह्मणमञ्चतः पूजयतस्तौ मधञ्चौ ताभ्यां मधग्भ्या-
मिति प्राप्ते ङीपि अलोपे मधूचीभ्यामिति लिङ्गव्यत्ययः आदिदीर्घश्चान्दसः ॥१८॥

हृदे वा मनसे वा दिवे वा सूर्याय वा । ऊर्ध्वोऽग्रधरं दिवि देवेषु धे-
हि ॥१९॥

परोल्लिक् । आद्यावष्टाणी तृतीयो द्वादशार्णः सा परोल्लिक् परोल्लिक्परत
इत्युक्तेः । आद्ययोर्व्यूहः । हे धर्म हृदे वा हृदयस्वास्थ्याय वा तां स्तुम इति शे-
षः मनसे मनःशुद्ध्यर्थं वा तां स्तुमः दिवे स्वर्गप्राप्त्यै वा तां स्तुमः सूर्याय सूर्यतृ-
प्त्यै वा तां स्तुमः हृदयं संशोध्य मनो निर्मलं कृत्वा दिवमस्मान्नीत्वा सूर्यं तर्पये-
ति भावः । किं च ऊर्ध्वः सावधानः सन् अग्रधरमस्मदीयं यज्ञं दिवि द्युलोके वर्त-
मानेषु देवेषु धेहि स्थापय यज्ञे गते यज्ञमानो गहृत्येवेति भावः ॥१९॥

a. पिता नोऽसि पिता नो बोधि नमस्तेऽस्तु मा मां हिंसीः ।

b. त्वष्टमन्तस्त्वा सपेम पुत्रान्पशून्मयि धेहि प्रजामस्मासु धेह्यरिष्टाहृष्टं स-
हृपत्या भूयासम् ॥२०॥

ऋगायत्री । हे महावीर त्वं नोऽस्माकं पितासि पालको भवसि पितेव नो
ऽस्मान् बोधि बोधय सर्वथा नमस्ते अस्तु मा मां मां हिंसीः मा जहि ॥ ॥ म-
हावीरोपस्थानं समाप्तम् ॥ ॥ का° [२६. ४. १३.] त्वष्टमन्त इत्येनां वाचयति । म-
हावीरनीक्षमाणामपनीतशिरोवस्त्रां धर्मं पश्यन्तीं पत्नीमध्वर्युर्वाचयतीत्यर्थः ॥ ऋ-
चां त्रिष्टुप् धर्मदेवत्या पत्न्याशीः । हे धर्म वयं वा तां सपेम सपतिः स्पृशतिक-
र्मा मैथुनाय त्वामुपस्पृशामः । कीदृशा वयं त्वष्टमन्तः त्वष्टा विद्यते येषां ते त्वष्ट-
मन्तः त्वष्टा रेतसामधिकारी तत्सहिताः मैथुनार्थोपस्पर्शे वीर्याधिष्ठातापेक्षितोऽत
एतद्युताः (21.) । अतः पुत्रान् पशून् च मयि विषये त्वं धेहि स्थापय प्रजामुत्त-